

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Kodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yehezkel

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

דל לאקזיחי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9132

יחזקאל לג לר

אֶת־אָחִיו לֵאמֹר בְּאוֹ-נָא וְשָׁמְעוּ
 מִה הַדְּבָר הַיּוֹצֵא מֵאֵת יְהוָה:
 (לא) וַיָּבֹאוּ אֵלָיָה כַּמְבוֹא־עַם
 וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵיהֶ עָמִי וְשָׁמְעוּ אֶת־
 דְּבָרַיָּה וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִי־
 עֲגָבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים אַחֲרַי
 בְּצַעַם לִבָּם הַלֵּךְ: (לב) וְהִנֵּה לָהֶם
 כְּשִׁיר עֲגָבִים יִפְהַקוּל וּמַטְבַּ גִּגִּן
 וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרַיָּה וְעֹשִׂים אֵינָם
 אוֹתָם: (לג) וַבְּבֹאָהּ הִנֵּה בָּאָה
 וַיִּדְעוּ כִּי נָבִיא הִיָּה בְּתוֹכָם:
 לר (א) וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי
 לֵאמֹר: (ב) בֶּן־אָדָם הִנְבֵּא
 עַל־רוּעֵי יִשְׂרָאֵל הִנְבֵּא וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵיהֶם

חרגום אשכנזי צט

ואנט צודיעזעס: קאמט דאך, וויר וואללען הארען, וואס פיר איין אויסשפריך פאם עוויגען ערגאנגען איזט. (לא) דאן קאמי מען זיא צו דיר, וויא איינע פאלקספערזאמלונג, זעטצען זיך פאר דיך היז אלס מין פאלק, הארען דייע ווארטע אן, אונד — — בעפאלגען זיא ניכט; — דען נור ריא אונד קיישהייט ריא זיא אים מונדע פיהרען, איבען זיא אויס, אינד נור איהרעם אייגענוטצע הענגט איהר הערץ נאך. (לב) דוא, ביזט איהנען וויא איין רייצענדער געזאנג, פאן אנגענעהמער שטימע, אונד פאלל וואהלקלאנג; דייע ווארטע הארען זיא אן, וואלל לען זיא אבער ניכט בעפאלל גען. (לג) ווען הייגענען דמז פעקקינדעטע) איינטריפט — אונד איינטרעפען ווירד עס —

דאן ווערדען זיא ערקענגען דאס איין פראפעט אונטער איהנען וואר.

לר (א) דעם עוויגען ווארט ווארד מיר וויא פאלגט: (ב) ערדענוואהן! ווייזאגע איבער דיא הירטען ישראל'ס, ווייזאגע אונד שפריך צו איהנען, צו דען הירטען, זא שפריכט

ר ש י

(לא) וישבו לפני עמי: כאילו הם עמי: עגבים. שחוק כמו עוגב: בלעס. גזילתם: (לב) והנה להם כשיר עגבים. והא את להון כומר אבובין: (לג) ובבואה. הרעה אליהם: הנה באה. כי אמת מוכנת היא לנא אז ידעו כי לא שמוק היו דבריך. כי נביא אמת היה בתוכם: לר (ב) על רועי ישראל. על פונסי ישראל:

ב א ר

משלים כמו שקראו אותו. (לא) כמבוא עם, כאסיפת עם הכאים לשמוע למודים מפי מוריהם וכן נראה דעת יונתן ורד"ק. כי עגבים בש"הם, זה נחיות הטעם למה לא ישמעו לדבריך, על כי אשר רק עושים העגבים אשר בפיהם והולכים אחרי נלע לנכס, ועגבים בפיהם כמו דברי העגבים אשר בפיהם. (לב) והנה, זה נחיות הטעם למה יבואו לשאול את פיו, על כי דבריו באזניהם כשיר עגבים, ערב לשמוע על כי דבריו מיוסדים כפי כללי חכמת המליכה, ובדברי משל אשר יאהב המון העם לשמוע, וידענו כנר מדברי הנביא כי רק לממשל משלים נחשב בעיניהם. (לג) ובבואה, אבל אז כאשר יבואו דבריך וידעו כי לא היית רק ממשל משלים, אבל מלח ה' על לשונך. הנה באה, זה מאמר מוסגר, כלומר וזה חין לספק. לר (ב) על רועי ישראל, ת"י על פונסי ישראל, וכן פירש יונתן כל הפרשה הזאת. רועים

אֲלֵיהֶם לְרַעִים כִּה־אָמַר וְאֲדַגִּי
 יְהוָה הִזִּי רַעֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִיוּ
 רַעִים אוֹתָם הֲלוֹא הֵצֵאן יְרַעוּ
 הָרַעִים: (ג) אֶת־הַחֶלֶב תֹּאכְלוּ
 וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבְּשׁוּ הַבְּרִיאָה
 תִּזְבְּחוּ הֵצֵאן לֹא חֲרַעוּ: (ד) אֶת־
 הַנְּחֻלוֹת לֹא תִזְקְקוּם וְאֶת־הַחֹלוֹה
 לֹא־רַפְּאוּתָם וְלִנְשֻׁבְרֹת לֹא
 חִבְּשׁוּם וְאֶת־הַנְּדַחֹת לֹא
 הִשְׁבַּתְתֶּם וְאֶת־הָאֲבֹדֹת לֹא
 בִקְשׂוּם וּבַחֲזֹקָה רִדִיתֶם אֶתֶם
 וּבַסֶּרֶךְ: (ה) וְתַפְּוִצִינָה מִבְּלִירְעָה
 וְתַהֲיִינָה לְאֹכְלָה לְכָל־חַיִּית
 הַשָּׂדֶה וְתַפְּוִצִינָה: (ו) יִשְׁגּוּ צֹאנֵי
 בְּכַד־הַדְּהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעֵה רָמָה
 וְעַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ נִפְצוּ צֹאנֵי

שפריצט דער הערר, דער
 אַללמעכטיגע: וועהע דען היר,
 טען ישראלים! דיא נור זיך
 זעלבסט וויידען — זאללען
 ניכט דיא הירטען דיא שאַפֿע
 וויידען? — (ג) דאַן פֿעטט
 פֿערזעהרעט איהר, מיט דער
 וואַלע קליידעט איהר אייך,
 אונד דאַן געמאַכטעטע שלאַפֿע
 טעט איהר, אַבער דיא שאַפֿע
 וויידען, וואַללט איהר
 ניכט. — (ד) איהר שטערע
 קעט ניכט דיא שוועכלינגע,
 איהר היילעט ניכט דאַן קראַנע
 קע, פֿערבינדעט ניכט דאַן
 פֿערוואונדעטע, דאַן זיך פֿער,
 לויפֿענע האַלעט איהר ניכט
 צוריק, דאַן פֿערלאַרענע וויכט
 איהר ניכט, אונד געהעט
 האַרט אונד שטרענגע מט
 איהגען אום. (ה) זיא צערע
 שטרייען זיך, וויא הירטעני
 לאַן, אונד ווערדען יערעם
 טהיערע דעם פֿעלרעם ציר
 שפייע, ווייל זיא צערשטרייע
 עט זינד. (ו) אויף אַללען בערע
 גען, אויף יערעם ערהאַבע.

נען היגעל, אירען מיינע שאַפֿע אוטהער, אים גאַנצען פֿלאַצען לאַנדע זינד מיינע
 שאַפֿע

ר ש י

אשר היו רועים אוחם. את עלמם היו מענני' ממזון חזריה' אשר תחתייה: הלא הלאן ירעו הרועים.
 הלא משפטי הרועים לרעות את הלאן ולא לרעות את עלמם: (ד) את הנפלות. את הנחושות מאין כח
 דלרושי"אש בלע"ו שריוכות חזוק לחמוך בהן ביד: לא חנשם. לקשור שריו העלם זה עם זה
 כמשכע הרופאים: ואת הנדקת. שנדחת מתוך העדר אל הסוך: רדיתם. יסרתם: (ו) ישגו לאני.
 הולכות

ב א ו ר

רועים אוחם, את עלמם היו מעננים ממזון חזריהם אשר תחתייהם (רש"י). (ג) את
 דהלב, תרגם יונתן ית טובא, כמו ואכלו את חלב הארץ (בראשית מ"ה י"ח), אבל
 השנעים תרגמו נאלו נכתב חלני. (ד) את הנדלות, הנה הנחושות באחד מאכזריהם וכריכות
 חזוק (רד"ק), אבל רש"י "פירש ל' חלוש וכן תרגמו השנעים, וכן תרגמתי. (ה) מבלי רעה,
 חסר כ"ף סמיון כמבלי רעה, כי רעה הים להם, אבל רעה רע אשר לא עמד בסוף. לבל
 היה השדה והפוצינה, אז כאשר נסנו, סיו מאכל לחיית השדה.

ואין דורש ואין מבקש: (ז) לכן
 רעים שמעו את דבר יהוה:
 (ח) חי אני נאם ואדני יהוה אם
 לא יען היות צאני ולבזות ההינה
 צאני לאכלה לכל חית השדה
 מאין רעה ולא דרשו רעי את
 צאני וירעו הרעים אותם ואת
 צאני לא רעו: (ט) לכן הרעים
 שמעו דבר יהוה: (י) כה אמר
 יי אדני יהוה הנני אל הרעים
 ודרשתי את צאני מידם
 והשבתים מרעות צאן ולא
 ירעו עוד הרעים אותם והצלתי
 צאני מפיהם ולא תהיין להם
 לאכלה: (יא) כי כה אמר אדני
 יהוה הנני אני ודרשתי את

שאפע צערשמריעט, נייע-
 מאנד פארשעט, נימאנד וזכט
 זיא אויף. (ז) דארום הארעט
 איהר הירטען! דאן ווארט
 דעם עוויגען. (ח) בייא מיי
 נעם לעבען! שפריכט דער
 הערר, דער עוויגע: וויל מיי
 נע שאפע צום רויבע ווערדען,
 אונד יעדעם טהיערע דעם
 פעלדעם וויא הירטענלאן צור
 שפיווע הינגעגעבען זינד,
 אינדעם דיא הירטען קיינע
 פירווארגע האטטען פיר מיינע
 שאפע, זיך זעלכסט וואהל,
 אבער ניכט מיינע שאפע וויי.
 דעטען, (ט) דארום זאללט
 איהר הירטען פערנעהמען,
 דען אויסשפרוך דעם העררן.
 (י) זא שפריכט דער הערר,
 דער עוויגע: איך פעהרענגע
 איבער דיא הירטען, פארדעי
 רע מיינע שאפע צוריק פאן
 איהרער האנד, איך כאנגע
 זיא הינוועג, דאס זיא דיא שא-
 פע ניכט מעהר וויידען, אונד
 ניכט מעהר זאללען ריעוע
 הירטען נור זיך זעלכסט וויי.
 דען, ענטרייסען ווילל איך

צאני

מיינע שאפע איהרעם מונדע, זיא זאללען אוהנען ניכט מעהר ציר שפיווע ווערדען. —
 (יא) פערנער שפריכט דער הערר דער עוויגע אלזא: איך זעלכסט קאממע, פארשע נאך
 מיינען

ר ש י

הילכות טועות על פני כל ההר כלומר נעשו הפקד לעשות איש איש כדוננו ולא הונחם
 אותם ולא שפוטם בין איש לרעהו: (ח) וירעו הרועים אותם. את עמם: (י) ולא ירעו
 עוד

ב א ו ר

(ח) מאין רעה, כמאין רעה. (ט) לכן וגו', ת"י וכן פרנסיא רשיעיא תובו לאורייתא ואנא עתיד לרחמא
 עליכון אליהו וקבלו פתגמא דה', נראה כי השנות הפסוק הוא (פה ופסוק ז') הניע יונתן
 למירוש הזה, הראשון כמאמרו כלומר הטו אזיכנס לשמוע דבר ה', היתכן כי תרעו אחכס, חלף אשר
 שמתו אחכס לרועים על עמי? ואזרי אשר הוכיחם בדברים האלה על רוע לבנם, הוסיף לאמר,
 שזנו נא הרועים לשמוע לדברי, כן נראה לי דעת יונתן, ואיננו מוכיחים לאמר כי גוספו בו
 דברים

מיינען שאַפֿען, אונד זוכע זיא אויף. (יג) זאָ וויא דער הירט זיינע העערדע אינטערוזכט, ווען צערשטרייעטע אינטער זיינען שאַפֿען זינד, עבען זאָ ווערדע איך מיינע שאַפֿע אויפֿזוכען, אונד זיא הנוועג. נעהמען פֿאָן אלל דען אַרטען, וואָהין זיא אין וואַלקיטער אונד נעכליטער צייט צערשטרייעט ווארדען. (יג) דאָן פֿיהרע איך זיא הינוועג אויס דען פֿעלקערן, זאָממעלע זיא איין אויס דען לאַנדערן, ברינגע זיא אין איהר לאַנד (לזיק), אינד ווידע זיא אויף דען בערגען ישראלים, נעבען וואַסערקוועללען אין אללען בעוואָהנבארען געגענדען דעם לאַנדעס. (יד) אויף טרעפֿע ליכער ווידע ווערדע איך זיא ווידען, אויף דען האָהען בעריגען ישראלים ווערדען איהרע טריפֿטען זיין, דאָרט אויף יע. גער העררליכען טריפֿט ווערע דען זיא זיך לאַגערן, אונד אין פֿעטטער ווידע אויף דען בעריגען ישראלים ווידען. (טו) יאָ ווידען ווערדע איך מיינע שאַפֿע, אונד זיא הינלאַגערן לאַסן סען, שפּרייכט דער הערר, דער אללמעכטיגע. (טז) דאָן

צאני ובקרהים: (יג) כבקררת רעה עדרו ביום היותו בתוך צאנו נפרשות בן אבקר את צאני והצלתי אתהם מכל המקומות אשר נפצו שם ביום ענן וערפל: (יד) והוצאתים מן העמים וקבצתיים מן הארצות והביאתים אל אדמתם ורעיתים אל הרי ישראל באפיקים ובכל מושבי הארץ: (טו) במרעה טוב ארעה אתם ובהרי מרום ישראל יהיה נוהם שם תרביצנה בנוה טוב ומרעה שמן הרעינה אל הרי ישראל: (טז) אני ארעה צאני ואני ארביצם נאם אדני יהוה: (יז) את האבדת אבקש ואת הנדחת אשוב ולנשברת אהבש ואת החולה אחזק ואת השמנה ואת

החוק

פֿערלאָרען געגאָנגענע ווערדע איך אויפֿזוכען, דאָן פֿער לויפֿענע צירוקברינגען, דאָן פֿער וואונדערטע פֿערבינדען, דאָן קראַנקע שטערקען; דאָן פֿעטטע (זיכערנשיטהיגע) הינגעגען אונד

ר ש י

עוד הרועים אותם. אה עלמס: (יא) ונקרמים. לשון ביקור חולים: (יב) נפרשות. כשהן נפולות והוא הולך בנייהם ומאספם יחד: ביום ענן וערפל. כי בן דרך הלחן להמסור ביום המעונן: (טז) ואת השמנה ואת החוקה. ההודפת ודומס' את מנרותיה: (יז) בין זה לזה. בין נעלי

ב א ו ר

דברים אשר אינם נפסוק. (יב) נפרשות, כשהן נפולות והוא הולך בנייהם ומאספם יחד (רש"י). ביום ענן וערפל, כי יום חשך היה להם הנלות, והמליכה כי הלחן מתפזרות ביום המעונן (רד"ק). (כז) ואת השמנה וגו' אשמיד, זה אינו מסכים עם המשל, ע"כ ת"י ית

יחוקאל לר

תרגום אשכנזי קא

אונד דאז שטארקע (סטאטיגע) ווערדע איך הינווענטילגען, זא, ווערדע איך זיא וויידען, אויף גערעכטע וויינע. (יז) איהר מיינע שאַע! — זא שפריכט דער הערר, דער עויבע, זעהעט! — איך ועלכסט ריכטע צווישען איינעם לאם אונד דעם אנדערן, צווישען דען וויידערן אונד דען באַקען. (יח) וואָר עם אייך (היטען) צו וועניג דיא העררליכע וויי. דע אַכצו = וויידען, דאָס איהר נאָך דען איבעררעסט אייער רער וויידע מיט דען פֿיסען. צערטרעטעט? דאָס דאָזאונ געטריכטע וואַסער איהר טרינקעט אונד דאָז איכריגע מיט אייערן פֿיסען שלאַמ = מיכט מאַכט. (יט) זאָללען מיינע שאַע, דאָז פֿאָן איי ערן פֿיסען צערטרעטענע צור וויידע האַבען? — דאָז פֿאָן אייערן פֿיסען פֿערשלעמט =

הַחֻקָּה אֲשֶׁמִיד אֲרַענָה בְּמִשְׁשֵׁט: (יז) וְאַתָּנָה צֵאנִי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין־שָׂה לְשָׂה לְאִילִים וְלַעֲתוּדִים: (יח) הַמַּעַט מִכֶּם הַמְרַעָה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיִתֵּר מְרַעִיכֶם תִּרְמְסוּ בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מִים תִּשְׁתּוּ וְאַתָּה הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם תִּרְפְּשׁוּן: (יט) וְצֵאנִי מִרְמַס־רַגְלֵיכֶם תִּרְעִינָה וּמִרְפֵּשׁ רַגְלֵיכֶם תִּשְׁתִּינָה: (כ) לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵם הִנְנִי־אֲנִי וְשִׁפְטֹתַי בֵּין־שָׂה בְּרִיָּה וּבֵין שָׂה רֹזָה: (כא) יַעַן בְּצַד וּבְכִתְף תִּהְדָּפוּ וּבְקִרְנֵיכֶם תִּתְנַחֲוּ כֹל

טע זאָללען זיא טרינקען? — (כ) פֿירוואַהר זאָ שפריכט דער הערר, דער עוויגע, צו איהר נען: איך פֿערהענגע א בער אייך, אונד ריכטע ועלכסט צווישען דעם פֿעטטען אונד דעם מאַגערן לאַמטע, (כא) ווייל איהר מיט זייטע אונד מיט שולטער דרענגעט, זאללען שו אַכ =

ר ש י

אנרופים לחלשים: (יח) המעט מכס. את אשר החזקות שנים רועות המרע' הטוב והלואי לא תרמסו המותר ברגליכם ותחבלו' אחתן אשר לאני חלא שאף מותר מרעיקם תרמסו ברגליכם ולא די לכם אשר משקע מים תשתו חלא שהנותרים ברגליכם תרפושון: ומשקע מים. המים הללוים שקע הטיט ולא נעברו ברגליים והדוגמא כמרגומו הזעיר לכוון דפרנוס טע אחתון מתפרנסין ומותר פרנוסיכון חכלין שמיכון ומשתי מתקן אחתון שתי וית מותרא שמיכון שתי: (יט) ולחני. ועמי מותר מיכל שמיכון חכלין ומותר משתי שמיכון שתי: (כ) שה נריה. חוקה: רזה. מיי"גרא בלע"ז:

ב א ו ר

מציא וית חייבא אשילי, מוסכ על הנמשל, וזה אינו רחוק, כי ידענו את האיש ולא שימו, כי יאהב לערב המשל בנמשל. והרד"ק פירש: אשמיד השמנה והחוקה, שדוחפין את החלשות מהמרעה, וחולי פשוטו כן, חנל השנעים תרגמו אשמיד φυλαξω (היטען) כחלו נכתב אשמור בחלוק יו"ד כו"ו ודל"ת כרי"ש. (יז) לא לים ולעהודים, נרחה כי נחר במשל הזה על אשר הם החזקים כלאן ויאהבו להלחם. (יח) השעט, מסכ על הרועים. ומשקע, לשון אשקיע לעיל (ל"ג י"ד). (כא) תחדשו, גם זה יאוב על הרועים ופה ידמום להנשמות החלה, אשר ינחו

שוואליכען מיט אייערן האר.
 נערן שטאקעט, ביז איהר זיא
 הינוס דרענגעט, (כג) דארום
 העלפע איך מיינען שאפען,
 דאס זיא ניכט מעהר צור ביי-
 טע ווערדען, אונד ריכטע
 זעלכסט צווישען איינעם לאם
 אונד דעם אנדערן, (כג) איך
 ווילל איהנען איינען הירטען
 בעשטעללען, דער זיא וויירען
 זאלל, מיינען דיענער דוד
 נעהמליך, די עזער זאלל
 זיא וויירען, ער זאלל איהר
 הירטע זיין. (כד) איך, דער
 עויגע, ווערדע איהר גאטט
 זיין, אונד מיין דיענער דוד
 זאלל דער פירשט זיין אין איה.
 דער מיטטע, זא האבע איך
 דער עוויגע עס בעשלאססען.
 (כה) איך ווילל מיט איהנען
 איינען פריעדנסבונד ערריכט-
 טען, דיא ווילדען טהיערע
 ווערדע איך פערבאנגען אויס
 דעם לאנדע, דאמיט יענע זיי-
 כער וואהנען אין דער וויסטע,
 אונד רוהען קעננען אין דען
 וואלדערן. (כו) איהנען אונד
 דען אומגענענדען מיינעם הי-
 געלס פערלייהע איך זעענען,

כל הנחלות עד אשר הפיצותם
 אותנה אל החוצה: (כג) והושעתני
 לצאני ולא תהיננה עוד לבן
 ושפתי בין שרה לשרה:
 (כג) והקימתי עליהם רעה אחד
 ורעה אתהן את עבדי דוד הוא
 ירעה אותם והוא יהיה להן
 רעה: (כד) ואני יהוה אהיה להם
 לאלהים ועבדי דוד נשיא בתוכם
 אני יהוה דברתי: (כה) וכרתי
 להם ברית שלום והשבתי תיה-
 רעה מן הארץ וישבו במדבר
 קבטח וישנו ביעורים: (כו) ונתתי
 אותם וסביבות גבעתי ברכה
 והורדתי הגשם בעתו גשמי
 ברכה יהיו: (כז) ונתן עץ השדה
 את פריו והארץ תתן יבולה והיו

על ביערים קרי.

דען רענען לאססע איך צו זיינער צייט זיך ערגעסען, דאס עס איין זעעגענרייכער רעגין
 זייא. (כו) דער בוים דעם פערלדעם גיבט דאן זיינע פרוכט, אונד דיא ערדע גיבט איהרע
 גע-

ר ש י

(כג) עבדי דוד. מלך מזרעו: (כה) וישנו ביעורים. ת"י ויתעקן בחורשא. יש לפותרו בל' שינה:
 (כו) ונתתי אותם וסביבות גבעתי. תהא נתינת' בנרכה. ונתתי כמו והשכנתי:

ב א ר

ינחו ויהדמו ברגליהן כל הקרב אליהן. (כה) במדבר, מדבר ננוי לכנרת ארץ שממה וחרבה
 אשר לא תכלית לכל, ופעמים יש בתוכו מקום מרעה ושמן (חמוטן), ונקרא נ"כ מדבר על
 אשר סביב לו הארץ החרבה, ופעמים יפול הזס על הארץ לא זרעה ופעמים על הארץ המרעה,
 כמו פה, וכמו וינהג את הארץ אחר המדבר (שמות ג' א'). וישנו ביערים, ת"י ויתעקן, ויש
 לפותרו בלשון שינה, וכן פירש רד"ק וכן תרגמו השנעים, ועל פיהם תרגמתי. (כו) ונתתי
 אותם, נראה כדעת רד"ק שהוא ע"ד וסיה ברכה (בראשית י"ב ג'). גבעתי, ת"י לבית מקדשי
 והפינוש

יחזקאל לר לה

על-אדמתם לבטח וידעו כי-אני
 יהוה בשברי את-מטות עלם
 והצלתיים מיד העבדים בהם:
 (כז) ולא-יהיו עוד בז לגוים וחית
 הארץ לא תאכלם וישבו לבטח
 ואין מהריד: (כט) והקמתי להם
 מטע לשם ולא-יהיו עוד אספי
 רעב בארץ ולא-ישאו עוד כלמת
 הגוים: (ל) וידעו כי אני יהוה
 אלהיהם אתם והמה עמי בית
 ישראל נאם אדני יהוה: (לא) ואהן
 צאני צאן מרעיתי אדם אתם
 אני אלהיכם נאם אדני יהוה:
 לה (ל) ויהי דבר-יהוה אלי
 לאמר: (נ) בן-אדם שים פניך
 על-הר שעיר והנבא עליו:
 (ג) ואמרת לו כה אמר אדני
 יהוה הנני אליך הר-שעיר ונטייתי

חרגום אשכנוי קב

געוואכטע, רוהיג זאללען זיא
 אין איהרעם לאנדע וואהנען,
 אונד זאללען ערקעננען, דאס
 איך דער עוויגע בון, ווען איך
 דיא שטאננען איהרעם יאכעס
 צערברעכע, אונד זיא ענט-
 רייסע אויס דער האנד דערער
 דיא זיא דינסטבאר מאכטען.
 (כז) זיא זאללען ניכט מעהר
 דען פעלקערן ציר בייטע ווער.
 דען, דאז געוויילד דעס פעל-
 דעס זאלל זיא ניכט מעהר
 פערצעהרען, זיכער זאללען
 זיא וואהנען, אונד ניכטאנד
 זאלל זיא בעאונרוהיגען,
 (כט) איינע רוהמפאללע
 פפלאנצונג לאס איך איהנען
 ערשטעהען, זיא זאללען ניכט
 מעהר פאם הונגער אויפגע-
 ריעבען ווערדען אים לאנדע,
 אינד דיא שמאך דער פעלקער
 ניכט מעהר טראגען. (ל) זיא
 ווערדען זיא ערקעננען, דאס
 איך דער עוויגע איהר גאטט
 מיט איהנען בון, דאס זיא
 דאז הוין ישראל מיין פאלק
 זינד, שפריכט דער הערר,
 דער עוויגע. (לא) איהר
 ערדענוואהנע! זייד מיינע שא-
 פע, זייד דיא שאפע מיינער

וויידע, אונד איך בין אייער גאטט, שפר כמל דער הערר, דער עוויגע.
 לה (א) דעם עוויגען ווארט ווארד מיר וויא פאלגט: (ב) ערדענוואהן! ווענדע דיין
 אנגעוויכט געגען דאז געבירגע שעיר אונד וויזואגע איבער דאסזעלבע. (ג) פערקינדע
 איהם, זא שפריכט דער הערר, דער אללמעכטיגע: איך פעהרענגע איבער דך געבירגע
 שעיר

ר ש י

(כט) מטע לשם. קיוס זיהא לשם עולם: אסופי רעב. טמוני רעב מחמת נוסח רעבון ועווי:
 (לא) אדם אתם. אינכס כנהמה צייני:

ב א ו ר

והפירוש הזה אינו רחוק. (כט) אספו רעב, כמו ממי רעב ונבר מלאנו אסוף לשון מיתה
 כמו ויגע ויאסף אל עמיו (שם מ"ט ל"ג). כלימה הגוים, הכלימה אשר זה הגוים מכלימם
 אותם. (לא) אדם, חרגמתי לפי כירש"י, גם יתכן שהוא מוסב על הנביא ומחסר מלת בן,
 והפשוט הזה דרך כללי, וכוללים דברי ה' אל הנביא אשר גם סיים הפרשה.